

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УПРАВЕ ЗА ИЗВРШЕЊЕ
КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА ЗА
2009. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

Уводна реч

- I. Обука и стручно усавршавање запослених у Управи**
- II. Материјално-финансијско пословање Управе у 2009. години**
- III. Надзор рада Управе**
  - Редовни надзори
  - Контролни надзори
  - Надзори по притужбама (циљани надзори)
  - Надзори над материјално-финансијским пословањем
- IV. Заштита права лица лишених слободе**
  - Помиловање
  - Превремени отпуст
  - Промена места издржавања казне затвора
  - Прекид извршења казне затвора
  - Рад ван завода
  - Премештај и накнадно распоређивање осуђених лица
  - Притужбе и жалбе осуђених лица
- V. Третман и алтернативне санкције**
- VI. Здравствена заштита лица лишених слободе**
- VII. Општи и правни послови**
- VIII. Измене и допуне Закона о извршењу кривичних санкција**
- IX. Сарадња Управе са Мисијом ОЕБС у Србији**
  - Заједничке активности Управе и Мисије ОЕБС на реформи система извршења кривичних санкција у току 2009. године
  - „Подршка успостављању система алтернативних санкција у Србији”
  - Преглед резултата остварених у оквиру петогодишње сарадње Управе и Мисије ОЕБС у Србији
- X. Преглед статистичких података**

I. ОБУКА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У УПРАВИ У 2009. ГОДИНИ

У организацији Управе за извршење кривичних санкција и Центра за обуку и стручно оспособљавање у Нишу у 2009. години реализоване су следеће активности:

Стручна обука за стицање звања командира

Прва декада обуке за звање командира у трајању од 10 дана реализована је у јануару, фебруару, септембру и октобру 2009. Обуку је похађало укупно 169 кандидата распоређених у 6 група.

Другу декаду обуке за звање командира у трајању од 10 дана, која је реализована у марту, априлу, мају, новембру и децембру 2009. похађало је укупно 198 кандидата распоређених у 7 група.

Трећа декада обуке у трајању од 7 дана и полагање завршног испита реализовано је у мају, јуну и јулу 2009. Обуку и завршни испит похађало је 5 група полазника, укупно 145 кандидата.

Стручна обука за стицање звања старијег командира

Седмодневну обуку и полагање испита за звање старијег командира реализовано у марту, мају, октобру и децембру, похађало је укупно 128 кандидата.

Стручна обука за стицање звања заповедника

У 2009. одржано је 5 обука за звање заповедника, а сваки тренинг је похађало по 26 кандидата.

Испит за звање млађег заповедника полагало је 30 кандидата.

Специјалистичка обука за звање надзорника

Пет декада обуке за надзорнике, сваку у трајању од по 10 дана, похађале су три групе полазника – укупно 95 кандидата.

Тестирања

Јануара 2009. године обављено је тестирање психо-физичких способности кандидата за пријем у службу за обезбеђење. Тестирано је 236 кандидата, а од тог броја норму је испунило 118 кандидата.

Децембра 2009. године обављено је тестирање психо-физичких способности кандидата за пријем у службу за обезбеђење за нишки регион.

Новембра 2009. године обављено је тестирање 126 кандидата за III класу надзорника.

Семинари и остале обуке

По завршеном стручном усавршавању инструктора запослених у служби за обуку и упошљавање које је спроведено кроз обуку осуђених лица, 88 кандидата је полагало завршни испит за занатска занимања.

У сарадњи са Народним универзитетом у Нишу организовано је стручно усавршавање 90 инструктора запослених у служби за обуку и упошљавање кроз обуку 257 осуђених лица за 48 занатских занимања. До краја 2009. године, у сарадњи са Народним универзитетом у Нишу, 14 полазника је полагало завршни испит за занатска занимања.

У 2009. години у Центру за обуку у Нишу одржано је шест десетодневних обука инструктора специјалне физичке обуке и наоружања. Укупан број учесника ових тренинга је 99.

У периоду јануар-април 2009. године у области информационих технологија реализована је специјалистичка обука за мрежне професионалце. Обуку је похађало 9 полазника.

Обука и такмичење интервентних група из установа у Управи за извршење кривичних санкција уз учешће екипе из одреда Жандармерије у Нишу одржано је марта 2009. године. Такмичење је окупило 165 учесника.

7 администратора мреже присуствовало је презентацији мрежне опреме „CISCO“ која је одржана јула 2009. године.

У периоду август-октобар 2009. реализовано је 4 циклуса специјалистичке обуке за техничка лица у саставу пројекта *WAN* мреже, а у циљу повезивања установа Управе у једну комуникациону целину.

Октобра 2009. одржано је такмичење интервентних група из установа у Управи за извршење кривичних санкција уз учешће екипе из одреда Жандармерије у Нишу и свечана додела диплома II класи надзорника. Том приликом је обележена петогодишњица рада Центра за обуку и стручно оспособљавање у Нишу. Прослави је поред запослених у Центру и учесника обуке присуствовао директор Управе, представници ОЕБС-а и представници одреда Жандармерије у Нишу.

23 полазника је похађало 2 циклуса обуке из области информационих технологија на тему програмирања Windows Desktop апликација.

II. МАТЕРИЈАЛНО- ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ УПРАВЕ У 2009. ГОДИНИ

Управа за извршење кривичних санкција, иако у саставу Министарства правде, у прописима о буџетском систему представља засебну целину која располаже значајним средствима из буџета Републике. Као директни корисник буџета и субјект финансијског планирања и извршења буџета, Управа представља веома обиман и сложен сегмент управљања државним финансијама. Законом о буџетском систему предвиђено је да директни корисници имају финансијску службу и одговорни су за контролу и рачуноводство индиректних корисника. Одељење за материјално-финансијске послове је формирано 2006. године и обавља канцеларијску контролу и учествује у теренској контроли рационалног и законитог финансијског пословања завода.

У току 2009. године у Одељењу су се редовно обављали следећи послови: рачуноводство и финансијска контрола, финансијска оператива, консолидовано финансијско извештавање, финансијска анализа, припрема финансијског плана за плате и текуће издатке, обрачун личних примања за запослене у Управи, финансијско планирање и контрола инвестиција и набавке опреме, организација јавних набавки за потребе завода, пројектно планирање, припрема и оцена ефеката прописа, учешће у изради прописа, и други послови по налогу.

У току 2009. године припремљен је и одбрањен предлог финансијског плана за 2010. годину са пројекцијама за 2011. и 2012. годину, припремљен је и одбрањен предлог финансијског плана за два ребаланса буџета за 2009. годину.

Акцент је стављен на финансијско планирање с обзиром на то да од одобреног и извршеног буџета директно зависи пословање завода. Унапређење финансијског планирања остварено је у начину планирања где се сви издаци везују за носиоце (лица лишена слободе, запослени или општи трошкови завода) и у образложењима изражавају у дневним или месечним износима по лицу. Овакав начин образлагања издатака унапредио је и контролу планирања у заводима, као и образложење укупних годишњих трошкова пред Министарством финансија.

Следећа табела и графикон приказују повећање обим финансирања из буџета упоредно са стопом повећања просечног броја лица лишених слободе у заводима и броја запослених.

Финансирање Управе за извршење кривичних санкција из буџета

у милионима дин

Опис	2006. г	2007.г.	2008.г.	2009.г.
Издаци за плате	2,372	2,689	2,981	3 190
	100%	113%	126%	134%
Издаци за текуће издатке	903	1,089	1,404	1 576
	100%	121%	155%	174%
Инвестиције	311	284	401	244
Опрема	105	47	101	89

Основна средства ук.	416	330	502	333
	100%	79%	121%	80%
Број лица лишених слободе (оквирни просек)	7,979	8,440	9,500	10 300
	100%	106%	119%	129%
Број запослених (оквирни просек)	3,820	3,756	3,978	4 090
	100%	98%	104%	107%

Запослени у Одељењу задужени су и за послове **пројектног планирања** по методологији годишњег оперативног планирања који је дефинисала Влада, као и по методологији пројектног планирања за потребе аплицирања за донаторску помоћ. У том смислу у 2009. години Одељење је учествовало у раду радне групе за израду средњорочног плана Министарства. Запослени из Одељења обучени за вођење обуке из области планирања одржали су семинар о припреми финансијских планова службе за обуку и упошљавања у заводима, што је резултирало израђеним средњорочним плановима унапређења рада ове службе, са исказаним потребама за донаторском помоћи.

Током 2009. године завршена је реконструкција приземља зграде Окружног затвора у Новом Пазару. У Специјалној затворској болници завршени су финални радови на адаптацији и санација блока 5.4. У Окружном затвору у Београду изведени су радови на адаптацији и санацији притвореничке кухиње, магацина и просторије дежуране. У Казнено–поправном заводу у Пожаревцу – Забели извршена је адаптација објекта за смештај службених лица и настављена изградња Специјалног одељења за смештај лица осуђених за организовани криминал. У 2009. години умрежене су у оквиру интранета највеће установе и израђен пројекат умрежавања за све остале установе у 2010. години. У 2009. години настављени су радови на изградњи новог завода строго затвореног типа у Падинској Скели. У Казнено–поправном заводу у Падинској Скели опремљена је и пуштена пекара за потребе снабдевања завода на територији Београда.

Осим послова планирања пројеката за заводе, Одељење организује **централизовано снабдевање завода**. У 2009. години, у седишту Управе организовано је централизовано снабдевање прехранбеним артиклима и хемијским производима за хигијену. Уговори су реализовани у потпуности у предвиђеним роковима и обиму.

У седишту Управе обављена је централозована набавка велике вредности за услуге осигурања за све заводе. Уговори су реализовани у потпуности.

Управа је извршила и набавку опреме за безбедност и хемијских услуга уништавања хемијских средстава. У оквиру ових поверљивих набавки за службу за обезбеђења набављена су метал детектор врата, рентгенски уређаји за контролу ручног пртљага, ручни метал детектори и анализатори рада мобилних телефона. Уништавање хемијских бојевих средстава обављено је након више година застаревања ових средстава, након истека рока употребљивости. Уговори су реализовани у потпуности.

У 2009. години финализована је набавка униформи и ознака за службу за обезбеђење, по уговорима из 2008. године.

У 2009. години унапређено је стратешко руковођење у Управи и контрола рада **привредног пословања у заводима** кроз праћење интерне реализације и припрему нових прописа.

У производним погонима привредне јединице „Препород“ Казнено-поправног завода у Пожаревцу – Забели израђени су метални кревети и касете за потребе Окружног затвора у Београду, КП завода за жене у Пожаревцу, Окружног затвора у Крагујевцу и Специјалне затворске болнице у Београду. У оквиру пројекта ревитализације служби за обуку и упошљавање настављено је праћење интерне реализације унутар Управе којом се снабдевају сви заводи на најрационалнији и најсигурнији начин. Окружни затвор у Лесковцу производи чарапе за потребе припадника службе за обезбеђење, а у Казнено–поправном заводу за жене производе се одела и постелна опрема за осуђена лица.

Одељење је учествовало и у припреми прописа: Правилника о раду службе за обуку и упошљавање и Закона о престанку важења закона о организацији и пословању привредних јединица установа за извршење заводских санкција, чиме је пословање службе за обуку и упошљавање подведено под пословање завода. На овај начин створени су услови за промене на основу којих се очекује квалитетнија контрола и организација финансијског пословања ове службе, као и ефикасније праћење и стратешко усмеравање развоја упошљавања од стране Управе.

Уочени **недостаци и могућности за унапређење** рада Одељења састоје се у непостојању директне и сталне комуникације са свим заводима путем рачуарске мреже која би скратила време за прикупљање и обраду података и тиме повећала квалитет контроле рада завода.

Као развојни приоритет утврђено је умрежавање рачуноводства завода. Овим би се драстично смањили трошкови и повећала егзактност, ажурност и обухват извештавања између завода и Управе. Израђен је дизајн базе података за обједињени рачуноводствени систем који би на јединстван начин обезбедио преко 90% извештајних потреба од завода ка Управи у домену финансијског извештавања, планирања и подршке одлучивању.

Одељење тренутно броји осморо запослених, једну особу са вишом стручном спремом и седам дипломираних економиста за све наведене послове.

Одељење послује са недовољним бројем запослених, поготово за послове праћења пословања привредних јединица, припреме подзаконских прописа за пословање завода, организовање централизованог снабдевања путем тендера, појачане контроле и унапређења рада завода у циљу остваривања уштеда на нивоу Управе. У 2009. години запослено је двоје службеника на пословима финансијске оперативе и пројектних и инвестиционих послова, али и даље постоји недостатак правника и инжињера за потребе праћења привредног пословања службе за обуку и упошљавање.

У 2009. години запослени из Одељења присуствовали су обуци из области финансијске контроле и интерне ревизије, а у складу са обавезама које Управа као директни корисник има у организацији ових послова по прописима о буџетском систему.

III. НАДЗОР РАДА УПРАВЕ У 2009. ГОДИНИ

Редовни надзор

Специјална затворска болница у Београду

Редован надзор над радом Специјалне затворске болнице у Београду започет је дана 26.1.2009. године а завршен је 28.1.2009. године. Наложене су 24 мере. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 23 притвореника и осуђеника. Највише притужби је било на услове у болници, а на однос службеног особља притужби није било. Притужбе притвореника су се односила на рад судова и на њихову ажурност. Било је притужби и на третман, али те притужбе нису биле основане.

Окружни затвор у Београду

Редован надзор над радом Окружног затвора у Београду започет је дана 19.01.2009. године а завршен је дана 23.01.2009. године. Наложено је 25 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 27 притвореника. Било је притужби на услове у Окружном затвору. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност. Обављен је разговор и са 3 осуђеника. Притужбе су се углавном односиле на услове издржавања казне.

Окружни затвор у Неготину

Редован надзор над радом Окружног затвора у Неготину започет је дана 19.05.2009. године а завршен је дана 16.05.2009. године. Наложено је 16 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 9 притвореника и 5 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Окружном затвору. Нема притужби на рад и однос службеног особља. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Казнено – поправни завод у Ћуприји

Редован надзор над радом Казнено поправног завода у Ћуприји започет је дана 19.03.2009. године а завршен је дана 20.03.2009. године. Наложено је 16 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 27 притвореника и 12 осуђеника. Није било је притужби на услове издржавања казне у Заводу. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Окружни затвор у Панчеву

Редован надзор над радом Окружног затвора у Панчеву започет је дана 02.03.2009. године а завршен је дана 03.03.2009. године. Наложено је 25 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 11 притвореника и 8 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Окружном затвору. Нема притужби на рад и однос службеног особља. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Окружни затвор у Новом Саду

Редован надзор над радом Окружног затвора у Новом Саду започет је дана 12.03.2009. године а завршен је дана 13.03.2009. године. Наложене су 32 мере. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 20 притвореника и 15 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Окружном затвору. Нема притужби на рад и однос службеног особља. Притужбе притвореника су се углавном односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Окружни затвор у Чачку

Редован надзор над радом Окружног затвора у Чачку започет је дана 02.04.2009. године а завршен је дана 03.04.2009. године. Наложено је 17 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 9 притвореника и 7 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Окружном затвору. Нема притужби на рад и однос службеног особља. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Окружни затвор у Новом Пазару

Редован надзор над радом Окружног затвора у Новом Пазару започет је дана 03.06.2009. године а завршен је дана 04.0.2009. године. Наложено је 16 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 5 притвореника и 5 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Окружном затвору. Нема притужби на рад и однос службеног особља. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Казнено - поправни завод у Шапцу

Редован надзор над радом Казнено поправног завода у Шапцу започет је дана 12.11.2009. године а завршен је дана 13.11.2009. године. Наложено је 17 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 9 притвореника и 16 осуђеника. Није било је притужби на услове издржавања казне у Заводу. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Окружни затвор у Крушевцу

Редован надзор над радом Окружног затвора у Крушевцу започет је дана 04.09.2009. године а завршен је дана 04.09.2009. године. Наложено је 13 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 5 притвореника и 3 осуђеника. Није било је притужби на услове издржавања казне у Заводу. Притужбе притвореника су се односиле на рад судова и на њихову ажурност.

Дата је мера престанка радног односа са правом одласка у пензију за начелника Службе обезбеђења и управника окружног затвора.

Дата је и мера утврђивања дисциплинске одговорности припадника Службе за обезбеђење који су несавесно вршили дужност у ноћној смени.

Покренута је иницијатива за утврђивање одговорности начелника Службе за опште послове, као и за привремене премештај васпитача.

Окружни затвор у Ужицу

Редован надзор над радом Окружног затвора у Ужицу започет је дана 04.11.2009. године а завршен је дана 04.11.2009. године. Наложено је 23 мера. Контролни надзор није извршен.

Обављен је разговор са 6 осуђеника. Било је притужби на услове издржавања казне у Заводу као и на однос пропадника Службе обезбеђења према лицима лишених слободе.

Контролни надзор

Окружни затвор у Суботици

Редовним надзором је наложено 14 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 12 мера, делимично реализована 1 мера и да 1 мера није реализована

Окружни затвор у Крагујевцу

Редовним надзором је наложено 18 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 16 мера, делимично реализована 1 мера и да 1 мера није реализована.

Дана 22. 07. 2009. године извршена је контрола рада упошљавања осуђених лица изван Завода. У контролном надзору су наложене 3 мере.

Окружни затвор у Лесковцу

Редовним надзором је наложено 14 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 13 мера, делимично реализована 1 мера.

Дана 31. 07. 2009. године обављен је контролни надзор рада службе за обезбеђење. У надзору је наложена једна мера.

Дана 18. 08. 2009. године извршена је контрола рада упошљавања осуђених лица изван Завода. У контролном надзору је наложена једна мера.

Окружни затвор у Зајечару

Редовним надзором је наложено 15 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 13 мера, делимично реализована 1 мера и да 1 мера није реализована.

Дана 01. 08. 2009. године обављен је контролни надзор рада службе за обезбеђење. У надзору није било наложених мера.

Окружни затвор у Врању

Редовним надзором је наложено 11 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 9 мера, делимично реализована 1 мера и да 1 мера није реализована.

Дана 31. 07. 2009. године обављен је контролни надзор рада службе за обезбеђење. У надзору су наложене две мере.

Окружни затвор у Смедереву

Редовним надзором је наложено 14 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано свих 14 мера.

Дана 24. 07. 2009. године извршена је контрола рада упошљавања осуђених лица изван завода. У контролном надзору није било наложених мера.

Окружни затвор у Зрењанину

Редовним надзором је наложено 15 мера. Контролним надзором утврђено је да је реализовано 14 мера а да 1 мера није реализована.

Казнено поправни завод у Ћуприји

Дана 22. 07. 2009. године извршена је контрола рада упошљавања осуђених лица изван завода. У контролном надзору су наложене 4 мере.

Окружни затвор у Панчеву

Дана 03. 08. 2009. године извршена је контрола рада упошљавања осуђених лица изван завода. У контролном надзору је наложено седам мера.

Надзор по притужбама (циљани надзор)

Казнено – поправни завод у Нишу

Дана 02.04.2009. године обављен је ванредни надзор током кога је наложено 9 мера. Неке наложене мере подразумевале су и утврђивање одговорности начелника Службе за опште послове и управника завода, те је записник достављен надлежној Полицијској управи.

Окружни затвор у Зрењанину

Дана 15. 10. 2009. године обављен је надзор по анонимној притужби. У надзору је наложено 9 мера. Наложене су мере утврђивања одговорности начелника Службе обезбеђења, начелника Службе за обуку и упошљавање, начелника службе за опште послове и надзорника у Служби за обезбеђење.

Окружни затвор у Зајечару

Дана 25. 09. 2009. године обављен је надзор по анонимној притужби. У надзору није било наложених мера.

Дана 31. 07. 2009. године обављен је надзор по притужби групе радника службе обезбеђења. У надзору није било наложених мера.

Дана 01. 12. 2009. године обављен је надзор по анонимној притужби. У надзору није било наложених мера.

Окружни затвор у Новом Саду

Дана 29. 10. 2009. године обављен је надзор по притужби адвоката. У надзору није било наложених мера.

Окружни затвор у Лесковцу

У периоду од 07. 11.2009. до 10.11. 2009. године, обављен је надзор по притужби о прекорачењу овлашћења у примени средства принуде. У надзору је наложено 8 мера.

Покренут је дисциплински поступак против начелника Службе за третман и удаљен је са рада до окончања дисциплинског поступка.

Покренут је дисциплински поступак против начелника Службе обезбеђења и удаљен је са рада до окончања дисциплинског поступка.

Покренут је дисциплински поступак против вођа смене који су удаљени са рада до окончања дисциплинског поступка.

Вођа смене је привремено упућен у други Завод.

Окружни затвор у Новом Пазару

Дана 22. 12. 2009. године обављен је надзор по анонимној притужби. У надзору је наложено 16 мера и предложене су 3 мере.

Дат је налог за утврђивање дисциплинске одговорности васпитача и вџ начелника Службе обезбеђења.

Надзор над материјално финансијским пословањем

Окружни затвор у Новом Саду

Надзор је извршен дана 14.04.2009. године. Нема наложених мера, дате су препоруке за побољшање пословања и мера штедње. Записник достављен надлежној Полицијској управи.

Казнено – поправни завод у Нишу

Надзор је извршен у периоду 22. - 24.07.2009. године. Нема наложених мера, дате су препоруке за побољшање пословања и мера штедње.

Казнено – поправни завод у Сремској Митровици

Надзор је извршен у периоду 27. - 31.07.2009. године. Нема наложених мера, дате су препоруке за побољшање пословања и мера штедње.

Казнено – поправни завод у Пожаревцу

Надзор је извршен у периоду 04. - 14.07.2009. године. Нема наложених мера, дате су препоруке за побољшање пословања и мера штедње. Записник достављен надлежној Полицијској управи.

Казнено – поправни завод у Ћуприји

Надзор је извршен у периоду 19. - 21.08.2009. године. Нема наложених мера, дате су препоруке за побољшање пословања и мера штедње.

Центар за обуку и стручно оспособљавање Управе за извршење кривичних санкција

Надзор је извршен дана 19.11.2009. године. Нема наложених мера.

Закључак

Свим Заводима у којима је обављен надзор, благовремено су достављени Записници са наложених мера. Одељење за надзор је у свим случајевима где постоје основи сумње да су извршена кривична дела за која се гони по службеној дужности, обавестило надлежну полицијску управу и дало иницијативу за покретање дисциплинских поступака против одговорних лица. У надзору су примењене све мере штедње и непотребних трошкова није било. Надзор је поступао по 5 (пет) притужби бивших и садашњих државних службеника и благовремено одговорио на исте.

Сарадња са другим одељењима

У сарадњи са другим одељењима Управе за извршење кривичних санкција обављене су следеће активности:

1. Урађени су нацрти предлога следећих правилника:

- Правилник о униформи, ознакама, свечаном оделу, наоружању, специјалним возилима и другој опреми у Служби за обезбеђење;
- Правилник о извршењу мере безбедности обавезног лечења наркомана и обавезног лечења алкохоличара;
- Правилник о извршењу мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи;
- Правилник о начину обављања послова у Служби за обезбеђење у Управи за извршење кривичних санкција
- Правилник о службеној тајни.
- Правилник о организацији и систематизацији радних места у Одељењу за надзор;

2. Остале активности:

- Одлука о награђивању запослених у Казнено поправном заводу у Сомбору
- Упутство ОЗ у Зрењанину за коришћење метал детектор врата за потребе ПУ Зрењанин
- Процена стања и приоритета рада Управе
- Извештај о кривичним делима
- Наредба – обавештење о поступању према специфичним лицима у условима проглашене епидемије грипа
- Образац месечног извештаја у циљу уједначавања поступка обавештавања Управе
- извршена је испорука, пуштање у рад и обука запослених за руковање метал детектор врата у Окружном затвору у Крушевцу, Окружном затвору у Краљеву, Окружном затвору у Чачку, Окружном затвору у Неготину, Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу и Окружном затвору у Смедереву.

**Преглед наложених мера у редовним надзорим и реализација
мера**

Установа	Наложене мере	Реализоване мере	Делимично реализоване мере	Нереализоване мере
Специјална затворска болница	24			
Окружни затвор у Београду	25			
Окружни затвор у Неготину	16			
Казнено поправни завод у Ћуприји	20			
Окружни затвор у Панчеву	32			
Окружни затвор у Чачку	17			
Окржни затвоу у Новом Пазару	16			
Казнено поправни затвор у Шапцу	17			
Окружни затвор у Крушевцу	13			
Окружни затвор у Суботици		12	1	1
Окружни затвор у Крагујевцу	3	16	1	1
Окружни затвор у Лесковцу	1	13	1	1
Окружни затвор у Зајечару		13	1	1
Окружни затвор у Врању	2	9	1	1
Окружни затвор у Зрењанину	9	14		1
Окружни затвор у Смедереву		14		
Окружни затвор у Ужицу	23			
УКУПНО	250	91	5	5

IV. ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА ЛИЦА ЛИШЕНИХ СЛОБОДЕ

Следи преглед обављања редовних послова запослених у Одељењу за остваривање и заштиту права лица лишених слободе у 2009. години за предмете помиловања, превременог отпуста, прекида извршења казне затвора, рада за време извршења казне, промене места издржавања казне затвора, премештаја у друге заводе и по жалбама осуђених лица.

Помиловање

Помиловање је Уставом Србије предвиђено као једна од надлежности председника Републике, а Кривичним закоником одређене су врсте могућих одлука, од ублажавања казне, све до потпуног ослобођења од извршења. Међутим правноснажно осуђено лице се не може ослободити одговорности за учињено кривично дело.

У поступку који претходи доношењу коначне одлуке у одељењу се припремају реферати са нацртима мишљења о основаности молбе осуђеног које даје министар надлежан за послове правосуђа.

У 2009. години, поднето је 260 молби за помиловање. Решено је 248 предмета, а у 12 предмета решавање је у току. Одлуком о помиловању председника Републике уважена је 21 молба за помиловање осуђених за следећа кривична дела:

- тешко дело против безбедности јавног саобраћаја – 5,
- лака телесна повреда – 3,
- фалсификовање исправе – 4,
- убиство – 4,
- тешко дело против опште сигурности – 3,
- недозвољена трговина акцизним производима – 1,
- крађа - 1

Превремени отпуст

Законом о изменама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција („Службени гласник РС“, број 72/09) промењени су потребни услови и максимална могућност превременог отпуштања осуђених са издржавања казне затвора. Прописано је да директор Управе може донети одлуку о превременом отпусту осуђеног највише три месеца пре истека казне, ако је издржао 9/10 изречене казне и уколико је показао добро владање и постигао резултате у спровођењу програма поступања.

У 2009. години примљено је 115 предмета превременог отпуста, од којих броја је 36 решено позитивно, 42 негативно, а 37 предмета је решено на други начин.

Промена места издржавања казне затвора

Осуђени молбом могу тражити да се одступи од распоредног акта министра правде и да им се омогући да промене место издржавања казне. Изменама и допунама закона као новина предвиђено је да жалба на одлуку директора Управе не одлаже извршење, што омогућава да се ова врста поступка заврши у краћем року. Промена места извршења казне затвора прописана је као изузетна могућност и овај поступак је по својој природи хитан, јер се спроводи у кратком временском периоду од издавања налога надлежног суда за упућивање на издржавање казне до ступања осуђеног у завод.

Директор Управе, одлуку по молби за промену места издржавања казне затвора доноси водећи рачуна о ранијој осуђиваности, врсти извршеног кривичног дела и о висини изречене казне затвора, оправданости разлога које је осуђени навео и могућностима завода у којем се тражи издржавање казне да спроведе програм поступања који је прилагођен потребама ресоцијализације личности осуђеног.

У току 2009. године поднете су 353 молбе за промену распоредног акта од којих је решено 331, а поступак је у току у 22 предмета. Од решених молби за промену распоредног акта позитивно је решено 33, негативно 138, а 160 молби је решено на други начин.

Поднето је 37 жалби на одлуке директора о промени места издржавања казне затвора и одлука је донета у 36 предмета.

Прекид извршења казне затвора

Директор Управе, по молби осуђеног лица или по предлогу управника завода, може одобрити прекид извршења казне затвора, ако настану разлози због којих би се њено извршење могло одложити.

У току 2009. године примљено је 118 предмета за прекид извршења казне затвора од којих је решено 111, а поступак је у току у 7 предмета. Поднете молбе су углавном здравствене природе и у вези са тешком породичном ситуацијом. Позитивно су решене 23 молбе, а негативно 62, с тим да је 26 предмета решено на други начин.

Уложено је 15 жалби на одлуке о прекиду извршења казне затвора и 2 тужбе које су у управном спору одбијене.

Рад ван завода

Директор Управе, на молбу осуђеног који је први пут осуђен на казну затвора до шест месеци, може одобрити да за време извршења казне затвора обавља послове на радном месту на коме је био запослен у време пријема налога за извршење казне, ако кривично дело за које је осуђен није у вези са тим пословима.

У току 2009. године поднето је 6 молби за рад осуђених ван завода углавном због неопходног присуства и обављања послова у предузећима у којима су били запослени у тренутку пријема налога за извршење казне затвора. Позитивно је решена 1 молба, негативно 5 молби.

Премештај и накнадно распоређивање осуђених лица

Према одредбама Закона о извршењу кривичних санкција директор Управе може осуђеног преместити по молби, на предлог управника или по службеној дужности из једног завода у други завод, када за то постоје оправдани разлози.

У току 2009. године у Управи за извршење кривичних санкција заведено је укупно 1.320 предмета премештаја и накнадног распоређивања осуђених лица, од ког броја је решено 1.255 предмета, а решавање је у току у 65 предмета.

Законским изменама предвиђено је да се накнадно распоређивање примењује само током испитивања личности осуђеног, уколико се утврди да би се програм поступања успешније спровео у другом заводу.

У току 2009. године, било је: 156 жалби на донете одлуке о премештају. Поднето је и 16 тужби у поступку судске заштите, од којих су 2 тужбе усвојене, а 14 одбијено.

Притужбе и жалбе осуђених лица

Изменама закона потпуније, јасније и доследније су уређена питања поднеска, притужбе и жалбе у циљу остваривања делотворније заштите права осуђених.

Осуђени има право притужбе управнику завода због повреде права или других неправилности које су у заводу учињене према њему. На ова решења управника или у случајевима када не добије одговор на притужбу, осуђени има право да поднесе жалбу директору Управе, односно да покрене управни спор.

У току 2009. године, поднето је 387 притужби управнику завода, због повреде права или других неправилности које су у заводу учињене према осуђеним лицима, а поступак је окончан у 309 случајева. Од овог броја, 27 притужби је усвојено, а 282 су одбијене.

Поднете су 103 жалбе на одлуке управника завода по притужби осуђеног. У 75 предмета жалба је одбијена као неоснована и потврђена је првостепена одлука. Жалба је уважена у 3 предмета, првостепено решење је поништено и предмет враћен на поновно одлучивање. У 4 предмета жалба је одбачена, а нерешен је остао 21 предмет. На 23 коначне одлуке директора Управе поднете су тужбе за судску заштиту и све су одбијене.

Осим што се притужбама обраћају управнику завода, осуђени подносе представке, притужбе и друге поднеске, насловљене министру надлежном за правосуђе, директору Управе, и разним организацијама и институцијама. Поднеске поред осуђених подносе и њихове породице као и породице оштећених, а обраћају се и притворена лица. У току 2009. године, директору Управе је поднето 290 представки по којима је поступљено.

Поднето је 118 жалби на одлуке о изреченим дисциплинским мерама у заводу. Решено је по жалбама у 117 предмета (78 жалби је одбијено, 18 решења је укинута и враћено да се поновно спроведе првостепени поступак, 4 решења су преиначена, 6 жалби су одбачене као неблаговремене, а 4 поступка су обустављена).

У 2009. години је у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији израђен је Приручник за осуђена лица о правима и обавезама за време издржавања казне затвора са циљем да се обезбеди боља информисаност о поступку заштите права. Приручник ће бити објављен у првој половини 2010. године.

V. ТРЕТМАН И АЛТЕРНАТИВНЕ САНКЦИЈЕ

У овом периоду су, изменама Закона о извршењу кривичних санкција, створени предуслови за промене у начину извршавања затворских казни осуђених лица. Извршене су припреме за промену концепције у третману, које ће бити прецизиране Правилником о третману, а базираће се на проценама ризика, потенцијала и потреба осуђених лица. Ове промене би требало да доведу до уједначавања критеријума и боље транспарентности рада у третману. Урађен је план обуке запослених у третману, која ће се реализовати током следеће године. Обуком ће најпре бити обухваћени начелници за третман и запослени који обављају послове процене личности и израђују предлоге за категоризацију осуђених лица.

Рађена је пробна примена два Упитника за процену ризика у установама различитог степена обезбеђења, (КПЗ Београд, КПЗ Ваљево, КПЗ Сремска Митровица, ОЗ Нови Сад, ОЗ Панчево, ОЗ Лесковац и СЗ болница). У складу са добијеним резултатима су модификовани упитници за процену ризика, у циљу добијања дискриминативнијих и валиднијих инструмената. Припремљен је Упитник за брзу процену ризика, који ће се примењивати код осуђених на казне затвора до три године и Упитник за процену ризика, капацитета и потреба осуђеног за дуже затворске казне, а које се не извршавају у специјалним одељењима.

У марту 2009. године потписан је Меморандум о сарадњи између Министарства правде и Скупштине Града Београд, што је био предуслов за закључивање општих уговора са јавно-комуналним предузећима Града Београда. Закључени су појединачни уговори са ЈП Хиподром, ЈКП Градске пијаце, ЈКП Водовод и канализација, ЈКП Градско зеленило, на основу којих су у овим предузећима реализоване казне рада у јавном интересу.

Октобра 2009. године је потписан Меморандум о сарадњи између Министарства правде и градоначелника града Суботице. Направљен је план за потписивање истоверних меморандума, током следеће године, у Новом Саду, Ваљеву, Нишу и Крагујевцу, како би се створили предуслови за реализацију алтернативних санкција на територији целе Републике.

Маја 2009. године завршена је обука повереника за 14 државних службеника запослених у три установе у Београду: КПЗ Београд у Падинској Скели, СЗ болница, ОЗ Београд.

У одељењу за третман и алтернативне санкције су урађени протоколи и неопходни упитници и инструменти за казну рада у јавном интересу и условну осуду са заштитним надзором, као и план обуке за будуће поверенике регионалних центара, у циљу ширења мреже канцеларија повереничке службе.

Први семинар је организован у новембру у Сремским Карловцима за 16 повереника из Суботице, Новог Сада и Ваљева. Други семинар је организован у децембру, у Ковачици за 15 будућих повереника из Крагујевца, Ниша и Лесковца.

Током 2009. године је у Управу за извршење кривичних санкција примљено 42 пресуде којима је изречена казна рада у јавном интересу и 14 пресуда којима је изречена условна осуда са заштитним надзором, са територије месне надлежности различитих Окружних судова Републике Србије. Од тога је у марту месецу 2009. године започето са извршавањем првих пресуда којима су изречене алтернативне казне у судовима месне надлежности Окружног суда Београд, јер у другим градовима још нису обезбеђени сви услови за извршење алтернативних казни. Током 2009. године експерт из

Холандске пробационе службе је, у шест петодневних циклуса, вршио супервизију примене алтернативних казни у одељењу за третман и алтернативне санкције. Од укупно изречених 7 пресуда условне осуде са заштитним надзором, 2 су реализоване, до је за 4 реализација у току. Успешно је извршено 17 казни рада у јавном интересу.

У току 2009. године у оквиру Пројекта за реформу затворског система у Републици Србији, а у циљу подршке у успостављању система алтернативних санкција, у сарадњи са канцеларијом Савета Европе, Мисијом ОЕБС-а и министарством правде реализовани су семинари за обуку судија и тужилаца у Београду, Панчеву, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу

О извршеним категоризацијама и рекатегоризацијама осуђених лица, управници установа су редовно писмено информисали Управу. Информације су редовно анализиране ради уједначавања критеријума и процене одређених категорија и додељених права лицима лишеним слободe у свим установама за извршење.

VI. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЛИЦА ЛИШЕНИХ СЛОБОДЕ

Редован рад здравствених служби у заводима има за циљ да пружа адекватну здравствену заштиту притвореним и осуђеним лицима, а у току 2009. године је унапређен у неколико сегмената:

- Уведена је пракса да сваки завод мора имати стално запосленог лекара и медицинског техничара, а у заводима где то није могуће из објективних разлога, ангажовани су лекари и техничари из локалних здравствених центара;

- Након пријема у завод први лекарски преглед се обавезно обавља у оквиру прва 24 часа. У оквиру првог лекарског прегледа раде се и основне лабораторијске анализе и рентгенско снимање плућа;

- Спроводи се интензивно истраживање, лечење и пријављивање оболелих од туберкулозе, што је битно смањило број оболелих од ове болести у заводима и поред великог прилива нових лица и пренатрпаности завода;

- Спроводи се, такође и интензивно истраживање и превенција HIV-а, а лечење сиде се спроводи у оквиру програма Министарства здравља у инфективним клиникама. На исти начин се спроводи и превенција и лечење хепатитиса Ц.

- Централизацијом набавке и дистрибуције лекова побољшана је и уједначена здравствена заштита у заводима. Свим притвореним и осуђеним лицима су доступни бесплатно сви лекови са позитивне листе. На тај начин се лечење у заводима приближава зацртаном циљу да се квалитет и квантитет лечења у заводима изједначи са општом популацијом.

- У току 2009. године почео да се остварује договор са Министарством здравља по коме је лечење оболелих притворених и осуђених лица којима је потребно специјалистичко или болничко лечење ван завода у „цивилним“ болницама доступно у пуном обиму и бесплатно.

- У току 2009. године настављени су и интензивирани пројекти са међународним организацијама који се односе на превенцију наркоманије и ширења преносивих болести:

- ДПСТ (добровољно и поверљиво саветовање и тестирање на ХИВ и Хепатитис Ц) новопримљених пацијената,
  - Индивидуално саветовање о ризичном понашању, ХИВ-у, Хепатитису и предозирању,
  - Групна саветовања о ХИВ-у, Хепатитису и предозирању
- Дистрибуција едукативног материјала (ХИВ, Хепатитис, супституциона терапија, предозирање),
- Дистрибуција кондома

- Супституциона терапија метадоном је доступна свима који су били на метадонској терапији пре ступања у завод. Проширене су могућности и увођења метадонске терапије у заводима на предлог надлежног психијатра.

- Сарадња са Министарством здравља је била далеко интензивнија и квалитетнија, тако да је у току 2009. године по први пут урађена организована вакцинација против грипа АН1N1, у заводима и затворима у Србији. Одзив на вакцинацију је био бољи него у општој популацији, па се епидемија није раширила по заводима.

- Сарадња са Министарством здравља је побољшана и кроз активности инспекцијских служби Министарства здравља и служби које се баве стручним надзором рада лекара.

VII. ОПШТИ И ПРАВНИ ПОСЛОВИ

Извештај о спроведеним конкурсима

Усвајањем кадровског плана за 2009. годину Управа је добила довољан број радних места који је и предвидела нацртом кадровског плана.

Дана 26. марта Влада Републике Србије је донела закључак којим се ограничава попуњавање радних места за све државне органе. Приликом попуњавања радних места како на неодређено, тако и на одређено време потребно је тражити мишљење Савета за реформу државне управе и Министарства финансија. Сходно Закључку који је Влада донела, Одељење за правне и опште послове затражило је мишљење од Савета за реформу државне управе за сагласност за попуњавање радних места на одређено време због повећаног обима посла. Од Савета за реформу државне управе добили смо сагласност за попуњавање радних места на одређено време за 381 извршиоца. За напред наведена радна места формиране су листе за избор и затражено је мишљење од Савета за пријем у радни однос на неодређено време.

Оцењивање и други послови

Систем оцењивања представља основ како за напредовање тако и за прекид радног односа државног службеника.

Због често присутних кадровских промена, што се првенствено односи на директора Управе, циклус оцењивања није завршен у потпуности. У јануару 2009. године, достављени су обрасци извештаја за оцењивање начелницима одељења и директору Управе. Начелници одељења нису доставили извештаје о оцењивању за своје запослене, а директор није доставио извештаје за начелнике одељења и управнике. Решења о оцењивању нису израђена у седишту Управе тако да је онемогућен развој каријера запослених за период оцењивања у току 2008. године.

- Другостепени дисциплински поступци против запослених (решавање по жалбама запослених на изречену дисциплинску меру, укупно 52 решења.),
- Решења о трајном премештају запослених (укупно 44 решења),
- Решења о привременом упућивању запослених по попису аката (укупно 116 решења),
- Информације о лицима на издржавању казне затвора упућене судовима, Интерполу, другим државним органима по попису аката (укупно 219),
- Сагласности за посете установама од стране медија, амбасада, продукцијских кућа по попису аката (укупно 264 сагласности),
- Рехабилитације по захтевима судова и странака, 40 захтева (упућене на установе или на друге институције које имају информације о издржаваним казнама затвора од 1945. године),
- Решења о распоређивању управника и заменика (укупно 32 решења),
- Решење о распоређивању начелника по заводима (укупно 15 решења),
- Решења о престанку радног односа с правом на пензију (укупно 125 решења),
- Решења о годишњим одморима у седишту (укупно 51 решење),

- Решења о годишњим одморима за управнике и заменике (укупно 31 решење),
- Сагласности за попуњавање радних места на одређено време (укупно 84 сагласност).

VIII. Измене и допуне Закона о извршењу кривичних санкција

Због потреба усклађивања са новим Уставом Републике Србије и европским правним стандардима и препорукама Савета Европе, донет је Закон о изменама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција („Службени гласник РС“, број 72/09), који је ступио на снагу 11.09.2009. године. Међународни стандарди који су били оквир за предлагање нових законских решења су нова Европска затворска правила, судска пракса Европског суда за људска права и стандарди и препоруке Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака.

Најважније измене закона усмерене су на то да се систем заштите права осуђених лица који је успостављен Законом о извршењу кривичних санкција из 2006. године, унапреди новим решењима која ће омогућити виши степен и ефикаснију заштиту права осуђених лица у пракси.

Потпуније је регулисан поступак притуживања због повреде права или других неправилности које су за време издржавања казне затвора учињене према осуђеним лицима како у заводу, тако и изван завода. Уведена је могућност обраћања осуђеног непосредно начелнику службе или другом овлашћеном лицу у заводу са циљем да се у кратком року реше једноставнији захтеви већ на овом нивоу. Уведена је и могућност обраћања осуђеног непосредно директору Управе, тзв. поверљива притужба, уколико осуђени сматра да је његово право повређено поступањем управника.

Сходно савременим трендовима у третману осуђених лица који указују на неопходност индивидуализације њиховог третмана, измене Закона упућују на потпуно нови приступ у овој важној области. Одређивање индивидуалних програма поступања у третману осуђених постаје чворишна тачка која дефинише положај осуђеног лица током извршења казне затвора. Предложене измене закона ближе разрађује нови Предлог правилника о третману, програму поступања, разврставању и накнадном разврставању осуђених, који успоставља јединствене и објективне критеријуме поступања у свим заводима на основу процене њиховог степена ризика, потреба и капацитета. Ове процене, радиће службе третмана уз помоћ стандардизованих упитника који су рађени према узору на британски модел који се у упоредној пракси показао како један од најпоузданијих.

Изменама и допунама закона одређене су детаљне процедуре за поступање у заводу након примене мере принуде према осуђеним лицима. Уведена је обавеза да се достављају одвојени извештаји службе за обезбеђење и извештај о лекарском прегледу, управнику завода без одлагања. Прописани су обавезни елементи лекарског извештаја у складу са препоруком Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака надлежним органима Републике Србије, тако да исти садржи изјаву осуђеног према коме је принуда примењена о начину настанка повреде и мишљење лекара о повезаности начина настанка повреде према изјави осуђеног и констатоване повреде. Такође, управник се обавезује да у кратком року

обавести директора Управе о примени мере принуде и да истовремено достави извештај службе за обезбеђење и извештај о лекарским прегледима.

Поштујући право на приватност осуђених лица, прецизније су дефинисане одредбе о надзору над њиховим писмима, тако су што су дефинисани разлози, поступак, уведено је одлучивање судског органа и прописано је право на жалбу осуђеном лицу.

Након прве године успешне имплементације алтернативних санкција (условна осуда са заштитним надзором и рад у јавном интересу), појавила се потреба да се изменама Закона, интервенише у циљу јаснијег дефинисања неких сегмената овог поступка, а у циљу ефикасније примене алтернатива у пракси и веће једнообразности рада Повереничке службе.

У поступку извршења казне рада у јавном интересу дефинисан је послодавац, врста и програм рада, обавезе повереника и његова овлашћења везана за могућност да предложи суду умањење дужине изречене казне рада у јавном интересу. Предвиђено је да се ближим прописом министра надлежног за правосуђе, утврди избор и начин рада повереника, чиме се постиже утврђивање јасних критеријума око избора повереника и начина његовог рада.

Такође, пратећи измене у Кривичном закону које се односе на могућност да се казне затвора до годину дана реализују у оквиру тзв. кућног затвора уз помоћ електронског праћења, измене Закона предвиделе су надлежност Управе за надзор над извршењем ове врсте казне.

Изменама Закона промењени су и потребни услови и максимална могућност превременог отпуштања осуђених са издржавања казне затвора. Прописано је да директор Управе може донети одлуку о превременом отпусту осуђеног највише три месеца пре истека казне, ако је издржао 9/10 изречене казне и уколико је показао добро владање и постигао резултате у спровођењу програма поступања.

Детаљније је регулисана сарадња надлежних државних органа у циљу обезбеђивања постпеналне заштите, како би се омогућила успешнија реинтеграција лица у друштвену средину након извршене казне затвора.

Осим наведених подзаконских аката, изменама Закона предвиђено је доношење већег броја других прописа као што су кућни ред специјалне затворске болнице, правилници о унутрашњем надзору над заводима, исхрани осуђених, обући и рубљу осуђених, раду и стручном оспособљавању осуђених и др., чиме се поставља нов правни оквир извршења кривичних санкција у Републици Србији који је значајној мери усклађен са европским стандардима у овој области.

IX. САРАДЊА УПРАВЕ СА МИСИЈОМ ОЕБС У СРБИЈИ

Заједничке активности Управе и Мисије ОЕБС на реформи система извршења кривичних санкција у току 2009. године

Вишегодишња сарадња између Управе и Мисије ОЕБС у Србији на плану унапређења нормативног оквира извршења кривичних санкција, добила је и током 2009. године веома конкретне резултате усвајањем Закона о изменама и допунама ЗИКС-а и Закона о извршењу казне за кривична дела организованог криминала. Радне групе Управе које су уз материјалну и експертску помоћ Мисије ОЕБС-а радиле су на изради текстова ових закона, велику пажњу су

посветиле њиховом усаглашавању са савременим европским стандардима у области третмана, заштите и поштовања права осуђених.

У циљу бољег упознавања осуђених и запослених у Управи са новим законским решењима, Мисија ОЕБС-а је у већим тиражима штампала примерке ових закона, док је ЗИКС одштампала и превела на мађарски, албански, румунски, ромски и енглески језик. Све примерке закона, Управа је дистрибуирала у свих 28 завода у Србији.

Последњим изменама сета закона из кривично-правне области, између осталог, предвиђена је могућност електронског праћења окривљеног/осуђеног, као нове мере за обезбеђење присуства окривљеног и несметаног вођења кривичног поступка, односно као начина извршења казне затвора до једне године. У циљу упознавања стручне јавности са системима и облицима електронског праћења у европским земљама које имају најбогатију праксу у овој области, новембра 2009. године, заједнички је организован округли сто под називом „Представљање система и облика електронског мониторинга у кривично-правним системима Шведске и Холандије“.

Како је пренасељеност затвора у Србији постала најозбиљнији и најакутнији проблем у систему извршења, Мисија ОЕБС-а је предложила Министарству правде формирање радне групе која би израдила Стратегију за смањење преоптерећености смештајних капацитета у установама за извршење заводских санкција и мера у Републици Србији. Свесно озбиљности проблема, Министарство правде је прихватило предлог и оформило радну групу у чијем саставу се налазе државни секретар Министарства правде, два професора правних факултета, судија Округног суда у Београду, два висока представника Управе и експерт Мисије ОЕБС-а. Задатак радне групе је да изради текст Стратегије у коме ће јасно бити дефинисане мере и активности које различити државни органи морају да предузму, како на нормативном, тако и на организационом плану, у циљу постепеног смањења пренасељености у затворима. Предлог Стратегије ће бити достављен Министарству правде на даље разматрање, а њено усвајање се очекује у првој половини 2010. године.

„Подршка успостављању система алтернативних санкција у Србији”

Успостављање Повереничке службе за спровођење алтернативних санкција

Повереничка служба задужена за спровођење алтернативних санкција формирана у оквиру Одељења за третман и алтернативне санкције званично је почела са радом новембра 2008. године. Почетком 2009. године потписан је Меморандум о сарадњи у спровођењу алтернативних санкција између Министарства правде и града Београда који је омогућио почетак и практичну примену алтернативних санкција у Србији. Након тога су потписани и први уговори са јавним предузећима у којима ће се спроводити казна рада у јавном интересу, да би априла 2009. године почела реализација првих алтернативних санкција на територији града Београда.

У сарадњи са Мисијом ОЕБС, а у оквиру пројекта који финансијски подржава Амбасада Краљевине Холандије, Управа је започела рад на ширењу Повереничке службе и отварању шест регионалних центара у Суботици, Новом Саду, Нишу, Ваљеву, Лесковцу и Крагујевцу. Први корак ка остварењу тог циља

било је потписивање Меморандума о сарадњи између Министарства правде и локалних самоуправа у градовима у којима ће бити успостављене Повереничке канцеларије, проналазак адекватног простора за рад и његова реконструкција, набавка опреме за рад, и паралелно са тим, одабир људи који ће радити у новооснованим канцеларијама и њихова едукација. Децембра 2009. године Мисија ОЕБС у Србији обезбедила је неопходну опрему за рад регионалних центара Повереничке службе које ће бити свечано отворене у првој половини 2010. године.

Обука и стручно усавршавање повереника

У сарадњи са Холандском пробационом службом, Мисија ОЕБС је наставила да спроводи континуирану обуку повереника из Београда започету 2008. године. У току 2009. године експерт Холандске пробационе службе боравио је шест пута у Београду и поред обуке, супервизије и евалуације рада Повереничке службе, пружао је и практичну помоћ повереницима у свакодневном обављању њихових дужности.

Повереници су за успешно похађање 8 циклуса обуке добили сертификате Мисије ОЕБС и Холандске пробационе службе. Сврха ове континуиране и систематичне обуке било је стицање и усавршавање пробационих вештина повереника у циљу што успешније имплементације условне осуде са заштитним надзором и казне рада у јавном интересу.

Сви обрасци, упутства и процедуре обједињени у Приручнику за рад Повереничке службе и израђени уз помоћ и подршку експерта Холандске пробационе службе омогућиће повереницима из Београда и регионалних центара да своје дужности обављају на јединствен, прецизан и делотворан начин.

Крајем 2009. године пет повереника из Београда похађало је дводневни тренинг за тренере, који су потом, уз подршку холандског експерта, одржали тродневну обуку за 30 потенцијалних повереника из Новог Сада, Суботице, Ваљева, Крагујевца, Ниша и Лесковца.

Обука будућих повереника допринела је формирању базе од преко 30 људи из установа социјалне заштите и установа за извршење кривичних санкција широм Србије који су заинтересовани да се укључе у реализацију алтернативних санкција било тако што ће бити ангажовани као повереници или тако што ће из својих установа дати свој допринос успешној имплементацији алтернативних санкција.

Стручно усавршавање судија и тужилаца и подизање свести јавности о алтернативним санкцијама

У периоду од марта до јуна 2009. године, Мисија ОЕБС је заједно са Правосудном академијом организовала шест семинара посвећених алтернативним санкцијама којима је присуствовало преко 80 београдских судија и тужилаца.

Маја 2009. године, у сарадњи са Управом Мисија ОЕБС је организовала конференцију у Београду посвећену правцима развоја система алтернативних мера и санкција у Републици Србији којој је присуствовало је преко 50 стручњака из области правосуђа и извршења.

У току је и израда веб странице Повереничке службе која ће обезбедити транспарентност рада службе, брз приступ информацијама и промовисање њених активности и рада. Мисија ОЕБС је финансијски подржала и креирање

јединствене базе података Повереничке службе која ће омогућити једноставније прикупљање, чување и обраду података и досијеа.

Медијска кампања започета септембра 2008. године, интензивно је вођена током 2009. године. Ангажована ПР агенција наставила је да прати и промовише све активности везане за реализацију алтернативних санкција.

На крају 2009. године, ефекти кампање су били веома добри - у периоду од маја до децембра 2009. године, било је укупно 83 медијских покривања на тему алтернативних санкција, а све објаве су општој јавности пружиле тачне и правовремене информације и позитивну слику о алтернативним санкцијама.

Преглед резултата остварених у оквиру петогодишње сарадње Управе и Мисије ОЕБС у Србији

Унапређивање нормативног оквира извршења

Стање у коме се налазио систем извршења кривичних санкција у периоду после 2000. године, указивао је потребу хитне и корените реформе система. Након усвајања *Стратегије за реформу система извршења заводских санкција Републике Србије*, као подршка једном од првих реформских корака, Мисија ОЕБС-а је у току 2005. године, финансирао и експертски помогла рад радне групе Управе која је радила на изради предлога новог ЗИКС-а, који је предвидео нов и савремен концепт извршења кривичних санкција.

Након ступања на снагу овог ЗИКС-а, 1. јануара 2006. године, уследио је заједнички рад на сету правилника који су ближе дефинисали спровођење законских одредби у пракси. У току 2007. и 2008. године организоване су конференције и округли столови са циљем уочавања проблема у спровођењу закона у пракси и неусклађености са законима који су донети после његовог ступања на снагу. Због потреба унапређења постојећих законских решења, као и усклађивања са новим Уставом Републике Србије, европским правним стандардима и препорукама Савета Европе, заједничка радна група је израдила измене и допуне ЗИКС-а, који је ступио на снагу септембра 2009. године.

Најважније измене закона усмерене су на побољшање система заштите права осуђених лица, индивидуализације њиховог третмана и објективнијег поступка њихове класификације (разврставања).

Паралелно са радом на закону, израђени су предлози око 15 других прописа који ће обезбедити ефикасно спровођење нових законских решења као што су кућни редови завода и специјалне затворске болнице, правилник о третману, правилник о унутрашњем надзору над заводима, правилници везани за извршење алтернативних санкција и др.

Изнаменама ЗИКС-а и усвајањем подзаконских аката у току 2010. године, успоставиће се нови правни оквир извршења кривичних санкција у Републици Србији који је значајној мери усклађен са европским стандардима у овој области.

Едукација затворског особља и оснивање Центра за обуку и стручно оспособљавање запослених

На пољу едукације затворског особља, Мисија ОЕБС је од свог успостављања 2001. године, пружала Управи како стручну, тако и материјалну

помоћ и подршку. Као стратешки партнер Управе, учествовала је у успостављању Центра за обуку и стручно оспособљавање запослених у Управи, као и у оснаживању људских и материјалних ресурса ове институције.

Представник Мисије је као члан Управног одбора Центра, активно учествовао у организацији, супервизији и евалуацији обуке и решавању стратешки важних питања везаних за функционисање ове установе. Стручна помоћ огледала се у изради наставних планова и програма за едукацију свих запослених у Управи. Такође, Мисија је помогла израду *Етичког кодекса за заворске службенике*, која је постала обавезни део програма обуке у Центру.

Велика помоћ је пружена у реализацији различитих видова обуке за представнике свих служби, а представници Мисије су, као сертификовани предавачи Центра, учествовали и у практичном спровођењу појединих тренинга. Материјална помоћ коју је Мисија пружила Центру огледа се у набавци неопходне опреме која је омогућила несметано функционисање Центра и одржавање најразноврснијих видова едукације.

Транспарентност рада Управе и побољшана заштита људских права осуђених

Један од циљева реформе система извршења кривичних санкција био је и постизање веће транспарентности рада Управе, отворености према спољном свету и побољшање заштите људских права осуђених и притворених лица. Уз подршку Мисије ОЕБС-а и ДФИД-а, први пут у историји извршења је јавно објављен и одштаман (на српском и енглеском језику), годишњи извештај о раду Управе за 2005. годину. Јавно објављивање годишњих извештаја Управе и њихова дистрибуција државним органима, међународним организацијама, медијима, НВО, страним затворским управама и другим релевантним субјектима, постало је редовна пракса Управе коју Мисија ОЕБС-а свесрдно подржава.

У циљу побољшања нивоа заштите права лица лишених слободe и њихове боље информисаности о правима и начинима њихове заштите, одштампани су и достављени заводима примерци ЗИКС-а из 2006. године и најзначајнијих правилника на српском, румунском, албанском и мађарском језику. Као други корак у реализацији овог циља, заједнички је израђен *“Приручник за затворенике”*, чиме је по први пут осуђеним лицима дата могућност да се из једног извора, на јасан и лак начин информишу о основним правима која имају према домаћем кривичном законодавству. Приручник је такође штампан и преведен на мањинске језике. У припреми за 2010. годину су и нови *„Приручник за осуђене“* и *„Кратки водич за осуђене“*, који осуђени добија непосредно по пријему у завод, који треба да упозна осуђене са новим нормативним решењима у измењеном ЗИКС-у и новим правилницима.

Као трећи корак, формиране су правне библиотеке у заводима у којима се налазе домаћи и међународни прописи који се односе на кривичноправну материју, извршење кривичних санкција и заштиту основних људских права и слобода. Уз подршку Мисије, ове библиотеке се редовно допуњују примерцима нових законских и подзаконских аката који су релевантни за област заштите права лица лишених слободe.

“Специјални затворски режим”

Након доношења Закона о организацији и надлежностима државних органа у сузбијању организованог криминала, Управа и Мисија ОЕБС-а започеле су интензивну сардању на изради нацрта закона којим би се успоставио посебан режим извршења мере притвора и казне затвора за лица која су оптужена/осуђена за кривична дела из области организованог криминала. Имајући у виду да највише искуства у области борбе против организованог криминала има Италија, Мисија ОЕБС-а је упоставила директну везу између италијанске затворске администрације и Управе.

Од 2005. године до краја 2009. године предузет је велики број заједничких активности у циљу размене искустава, почев од неколико посета италијанских експерата Србији, организовања округлих столова, па до студијских посета затворима у Италији у којима се налазе окривљени/осуђени за организовани криминал.

Ова успешна сарадња резултирала је изградњом Посебног одељења за извршење казне затвора за кривична дела организованог криминала при КПЗ Пожаревац по угледу на италијански затвор Ребибиа, доношењем Закона за извршење казне затвора за кривична дела организованог криминала и изградом предлога Правилника о кућном реду Посебног одељења.

Очекује се да ће након усвајања релеватних подзаконских аката и пажљиве селекције и избора запослених у Управи који ће радити у Посебном одељењу, оно започети са радом у мају 2010. године.

У току 2010. године наставиће се сарадња на изради нацрта закона о примени посебних мера обезбеђења за притворена лица, окривљена за кривична дела из области организованог криминала, чиме ће се осигурати да се ова лица, од момента лишења слободе по до коначног пуштања на слободу или док за то постоје оправдани разлози, налазе под посебним режимом који их онемогућава да наставе са организацијом криминалних активности док се налазе у затвору.

Успостављање система алтернативних санкција

Као један од важних сегмената реформе кривично-правног и система извршења кривичних санкција, било је и увођење нових облика алтернативних санкција у постојећи казни систем Србије.

Мисија ОЕБС је пружила пуну експертску подршку Управи у успостављању система алтернативних санкција у Србији, како на изради законске и подзаконске регулативе којом су дефинисане казна рада у јавном интересу и условна осуда са заштитним надзором, тако и на изради документа који успоставља мисију, циљеве и визију даљег развоја Повереничке службе. Захваљујући подршци Краљевине Холандије, Мисија ОЕБС је обезбедила и набавку и дистрибуцију опреме, неопходне за оперативно функционисање канцеларије Повереничке службе у Београду и канцеларија у шест регионалних центара чије се отварање планира у 2010. години. Такође, реализовала је свеобухватну обуку и стручно усавршавање будућих повереника која је за резултат имала израђене инструменте и дијагностичке алате, као и процедуре за рад повереника којима је дефинисана и установљена методологија рада Повереничке службе.

Заједнички је реализована обука и стручно усавршавање судија и тужилаца београдских судова на тему изрицања и примене алтернативних санкција, а у току 2010. иста обука ће бити организована за носиоце

правосудних функција у регионалним центрима (Ниш, Нови Сад, Крагујевац, Лесковац, Ваљево и Суботица).

У циљу спровођења свеобухватне кампање промовисања алтернативних санкција како у стручној тако и општој јавности ангажована је ПР агенција која је дефинисала стратешке циљеве, план активности и циљне групе кампање, те креирала лого, слоган, поруку и промотивни материјал. Кроз бројна медијска покривања која су општој јавности пружила тачне и правовремене информације и позитивну слику о алтернативним санкцијама, досадашња анализа штампаних и електронских медија је потврдила позитиван ефекат кампање.

Даља сарадња Управе и Мисије ОЕБС-а биће усмерена ка увођењу и спровођењу у пракси нових облика алтернативних санкција и мера, као и ка ширењу и снажењу капацитета Повереничке службе у циљу њеног прерастања у Пробациону службу са свим атрибутима и надлежностима које она има у развијеним земљама.

„Одељења без дроге“

У циљу успостављања програма за борбу против злоупотребе наркотика у затворима, Мисија ОЕБС је, пружањем како стручне, тако и материјалне помоћи, подржала Управу у отварању „Одељења без дрога“, на две пилот локације: КПЗ у Нишу и Специјалној затворској болници у Београду. Како је циљ оваквог програма апсолутна апстиненција од свих психоактивних супстанци, те изолација осуђених који ступају на „Одељење без дрога“ од остатка затворске популације, Мисија је обезбедила финансијску подршку за реконструкцију и опремање посебних просторија, те набавку неопходне медицинске опреме.

Такође, Мисија је реализовала свеобухватну едукацију затворског особља на тему новог концепта, те подржала израду предлога Правилника о раду Одељења без дроге.

Едукација осуђених у КПЗ Сремска Митровица

Успостављање система образовања у Казнено-поправном заводу у Сремској Митровици је пилот пројекат спроведен у периоду од 2006-2008 године са циљем да се поново успостави процес основног и средњошколског образовања лица лишених слободе у овом заводу.

Мисија је опремила зграду школе која се налази у кругу завода намештајем, компјутерима и свим училима неопходним за спровођење наставе. Образовни циклус је започет 2006. године, и спроводи се убрзаним темпом, како би омогућио затвореницима да у току једне календарске године заврше две школске године. Наставу су спровеле основна и средња школа из Сремске Митровице као и предавачи Центра за образовање одраслих “Божидар Аџија”. До 2008. године преко 100 затвореника је успешно завршило започети програм образовања.

Овај пројекат треба да послужи Управи као полазиште за обнављање система образовања у целокупном систему извршења, јер образовање представља један од основних предуслова за успешан процес рехабилитације и ресоцијализације осуђених.

Конференције, округли столови, студијске посете

У периоду од 2005. до 2009. године Управа и Мисија ОЕБС-а заједнички су организовале већи број активности са намером како упознавања запослених у Управи са савременим трендовима и радом затворских управа у развијеним и земљама региона, тако и у циљу упознавања домаће стручне и опште јавности са радом Управе на процесу реформе затворског система. Конференције и округли столови на којима су учествовали експерти из иностранства, као и студијске посете запослених у Управи организовани су управо на теме које су поменуте у овом делу извештаја.

X. ПРЕГЛЕД СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА

Статистички показатељи за сва лица лишена слободе *Statistics for all prisoners*

1. Укупан броја извршења лишења слободе у установама током 2009. године *Total number of prisoners in the institution in 2009*

01.01.20097.	Примљени 2009. <i>Admitted in 2009</i>	Укупно <i>Total</i>	Отпуштени 2009. <i>Discharged in 2009</i>	31.12.2009.
9695	25320	35015	24220	10795

2. Број лица лишених слободе по категоријама током 2009. године *Number of prisoners per category in 2009*

Лишени слободе <i>Prisoners</i>	01.01.2009.	Примљени 2009. <i>Admitted in 2009</i>	Укупно <i>Total</i>	Отпуштени 2009. <i>Discharged in 2009</i>	31.12.2009.
Осуђени <i>Convicted</i>	6609	9023	15632	8169	7463
Мере лечења <i>Treatment measures</i>	312	73	385	151	234
Притворени <i>Detained</i>	2373	9299	11672	9071	2601
Малолетнички затвор <i>Juvenile imprisonment</i>	42	12	54	13	41
Васпитна мера <i>Educational measure</i>	191	84	275	58	217
Прекршајно кажњени <i>Punished for minor offences</i>	168	6829	6997	6758	239

Статистички показатељи за осуђена лица *Statistics for the convicted persons*

3. Структура осуђених лица по полу *Мушкарци / Male*

01.01.2009.	Примљени 2009. <i>Admitted in 2009</i>	Укупно	Отпуштени 2009. <i>Discharged in 2009</i>	31.12.2009.
6362	8726	15088	7865	7223

Жене / Female

01.01.2009.	Примљене 2009.	Укупно	Отпуштене 2009.	31.12.2009.

	<i>Admitted in 2009</i>	<i>Total</i>	<i>Discharged in 2009</i>	
247	297	544	304	240

4. Осуђена лица по начину пријема на издржавање казне затвора у 2009.

Convicted persons per type of admission to institution in 2009

Начин пријема <i>Type of admission</i>	Мушкарци <i>Male</i>	Жене <i>Female</i>
Сами ступили са слободе <i>Voluntary admission</i>	3592	141
Приведени са слободе <i>Arrested and brought in</i>	2646	97
Из притвора <i>From detention</i>	1119	35
Из Завода из других држава <i>From penal institutions in other countries</i>	22	
Примљени из других Завода из Србије <i>From other penal institutions in Serbia</i>	1225	24
Враћени из бекства <i>Apprehended after absconding</i>	119	
Враћени по истеку прекида <i>Returned after expiry of suspension</i>	3	
Укупно <i>Total</i>	8726	297

5. Осуђена лица по поврату и полу у 2009.

Convicted persons per type re-offending and gender in 2009

		УКУПНО
Мушкарци <i>Male</i>	Примарни <i>First-time offenders</i>	3458
	Повратници <i>Re-offenders</i>	5268
	Укупно / <i>Total</i>	8726
Жене <i>Female</i>	Примарне <i>First-time offenders</i>	145
	Повратнице <i>Re-offenders</i>	152
	Укупно / <i>Total</i>	297

6. Осуђена лица отпуштена са издржавања казне у 2009.

Convicted persons released in 2009

Начин отпуштања осуђених лица <i>Type of release</i>	Мушкарци <i>Male</i>	Жене <i>Female</i>
Казна истекла у целости <i>Fully served sentence</i>	4173	131
Условно отпуштено <i>On parole</i>	1674	61
Помиловано <i>Pardoned</i>	3	
У друге државе <i>To other countries</i>	24	

Бекство <i>Escaped</i>	7	1
Прекид издржавања казне <i>Suspension of sentence</i>	23	1
Умрли <i>Deceased</i>	52	2
Укупно / <i>Total</i>	7227	201

7. Осуђени по поврату отпуштени у 2009.
Released convicted persons and re-offending in 2009

Мушкарци <i>Male</i>	Примарни <i>First-time offenders</i>	3472
	Повратници <i>Re-offenders</i>	4393
	Укупно / <i>Total</i>	7865
Жене <i>Female</i>	Примарне <i>First-time offenders</i>	141
	Повратнице <i>Re-offenders</i>	163
	Укупно / <i>Total</i>	304

8. Структура кривичних дела осуђених лица у 2009. години
Structure of criminal offences committed by convicted persons in 2009

Кривично дело <i>Criminal offence</i>	Примљени у 2009. <i>Admitted in 2009</i>
Убиство и покушај убиства <i>Murder and attempted murder</i>	230
Разбојништво <i>Robbery</i>	805
Силовање <i>Rape</i>	113
Тешка крађа, крађа, прикривање и сл. <i>Grand larceny, larceny, covering, etc</i>	2474
Телесне повреде <i>Bodily harm</i>	525
Превара <i>Fraud</i>	230
Злоупотреба дрога <i>Drug abuse</i>	1414
Насиље у породици <i>Family violence</i>	360
Поседовање оружја и угрожавање сигурности <i>Possession of arms and threatening of security</i>	219
Угрожавање саобраћаја <i>Traffic offences</i>	400
Дела са елементима организованог криминала <i>Criminal offences with elements of organized crime</i>	21
Ратни злочин <i>War crimes</i>	13
Остало	2219

<i>Other</i>	
Укупно / <i>Total</i>	9023

9. Осуђена лица по дужини казне у 2009. години
Convicted persons per length of sentence in 2009

Дужина казне <i>Length of sentence</i>	Примљени у 2009 <i>Admitted in 2009</i>
до 1 месеца / <i>Up to 1 month</i>	590
1 до 3 месеца / <i>1 to 3 months</i>	1480
3 до 6 месеци / <i>3 to 6 months</i>	1856
6 мес. до 1 год. / <i>6 months to 1 year</i>	1752
1 год. до 2 год. / <i>1 to 2 years</i>	1537
2 год. до 3 год. / <i>2 to 3 years</i>	739
3 год. до 5 год. / <i>3 to 5 years</i>	579
5 год. до 10 год / <i>5 to 10 years</i>	340
10 год. до 15 год / <i>10 to 15 years</i>	100
15 год. до 20 год / <i>15 to 20 years</i>	27
40 година / <i>40 years</i>	23
Укупно / <i>Total</i>	9023

10. Узраст осуђених лица примљених у 2009. години
Convicted persons per age in 2009

Старост <i>Age</i>	Примљени у 2009 <i>Admitted in 2009</i>
18 до 21 год. / <i>18 to 21 years old</i>	308
21 до 27 год. / <i>21 to 27 years old</i>	2236
27 до 40 год. / <i>27 to 40 years old</i>	3944
40 до 50 год / <i>40 to 45 years old</i>	1435
50 до 60 год / <i>50 to 60 years old</i>	789
60 до 70 год / <i>60 to 70 years old</i>	245
70 година и више / <i>more than 70 years old</i>	66
Укупно / <i>Total</i>	9023

Статистички показатељи за малолетнике
Statistics for juveniles

11. Број малолетника на извршењу мере упућивања у дом и казне затвора у 2009. години
Juveniles remanded to correctional facility and imprisonment in 2009

	01.01.2009.	Примљени <i>Admitted in 2009</i>	Укупно <i>Total</i>	Отпуштени <i>Released in 2009</i>	31.12.2009.
ВПД Крушевац <i>Correctional facility in Krusevac</i>	191	84	275	58	217
КПЗ Ваљево	42	12	54	13	41

<i>Penal-correctional facility in Valjevo</i>					
Укупно / Total	233	96	329	71	258

12. Структура малолетника по узрасту у 2009. години
Structure of juveniles per age in 2009

Старост / Age	01.01.2009. <i>As at 1 Jan 2009</i>		Примљени у току 2009. <i>Admitted in 2009</i>	
	Крушевац	Ваљево	Крушевац	Ваљево
14 до 16 год. <i>14 to 16 years old</i>	11		4	
16 до 18 год. <i>16 to 18 years old</i>	53	8	42	2
18 до 21 год. <i>18 to 21 years old</i>	107	29	33	10
21 до 23 год. <i>21 to 23 years old</i>	20	2	5	
23 године и више <i>23 years old and older</i>		3		
Укупно / Total	191	42	84	12

13. Узраст малолетника у ВПД Крушевац на дан 31.12. 2009.године
Juveniles per age in Krusevac Correctional facility in 31.12.2009

Узраст Age	Мушкарци Male	Жене Female	Укупно Total
14 до 15 год. / <i>14 to 15 years old</i>			
15 до 16 год. / <i>15 to 16 years old</i>	5		5
16 до 17 год. / <i>16 to 17 years old</i>	25	1	26
17 до 18 год. / <i>17 to 18 years old</i>	43	2	45
18 година и више / <i>18 years old and older</i>	132	9	141
Укупно / Total	205	12	217

14. Дужина трајања мере отпуштених малолетника у 2009. у ВПД у Крушевцу
Length of educational measure for released juveniles from Krusevac CF in 2009

Дужина трајања мере Length of educational measure	Број Number
1 до 2 године / <i>1 to 2 years</i>	15
2 до 3 године / <i>2 to 3 years</i>	22
3 до 4 године / <i>3 to 4 years</i>	20
4 до 5 година / <i>4 to 5 years</i>	
Остало / <i>Other</i>	1
Укупно / Total	58

15. Структура кривичних дела малолетника примљених у 2009. години
Structure of juvenile offences admitted in 2009

Убиство и покушај убиства <i>Murder and attempted murder</i>	13
Разбојништво <i>Robbery</i>	26
Силовање <i>Rape</i>	9
Тешка крађа, крађа, прикривање и сл. <i>Grand larceny, larceny, covering, etc</i>	36
Телесне повреде <i>Bodily harm</i>	2
Превара <i>Fraud</i>	
Злоупотреба дрога <i>Drug abuse</i>	2
Насиље у породици <i>Family violence</i>	4
Поседовање оружја и угрожавање сигурности <i>Possession of arms and threatening of security</i>	1
Угрожавање саобраћаја <i>Traffic offences</i>	2
Дела са елементима организованог криминала <i>Criminal offences with elements of organized crime</i>	
Ратни злочин <i>War crimes</i>	
Остало / <i>Other</i>	1
Укупно / <i>Total</i>	96

16. Дужина казни осуђених на казну малолетничког затвора у КПЗ у Ваљево у 2009. години

Length of juvenile imprisonment sentences in Valjevo PCF in 2009

Дужина казне <i>Length of sentence</i>	01.01.2009.	Примљени у 2009. <i>Admitted in 2009</i>	Укупно <i>Total</i>
До/Up to 1 године/year	2	2	4
1 до 2 године/year	4	3	7
2 до 3 године/year	2	1	3
3 до 4 године/year	5	1	6
4 до 5 година/year	3	1	4
5 до 6 година/year	10	1	11
6 до 10 година/year	9	2	11
10 година/year	7	1	8
Укупно / <i>Total</i>	42	12	54

17. Структура отпуста осуђених на малолетнички затвор у КПЗ Ваљево у 2009. години

Structure of juveniles released from imprisonment in Valjevo PCF in 2009

Структура отпуста <i>Structure of Release</i>	Број <i>Number</i>
Изражали казну у целости / <i>Fully served sentence</i>	4
Условно отпуштени / <i>On parole</i>	6
Помиловани / <i>Pardoned</i>	

У бекству / <i>Escaped</i>	
Остало / <i>Other</i>	3
Укупно / <i>Total</i>	13

Статистички показатељи за прекршајно кажњена лица Statistics for prisoners with minor offences

18. Кретање броја прекршајно кажњених лица у установама за извршење у 2009. години

Number of persons punished for minor offences in penal institutions in 2009

01.01.2009.	Примљени 2009. <i>Admitted in 2009</i>	Укупно <i>Total</i>	Отпуштени 2009. <i>Discharged in 2009</i>	31.12.2009.
168	6829	6997	6758	239

19. Дужина казни прекршајно кажњених у 2009. години

Length of sentence for minor offences in 2009

1 - 5 дана/ <i>days</i>	5-10 дана/ <i>days</i>	10-15 дана/ <i>days</i>	15-30 дана/ <i>days</i>	30-60 дана/ <i>days</i>
607	1756	1586	2044	1052

20. Старост прекршајно кажњених лица примљених у току 2009. године

Age structure of persons punished for minor offences admitted in 2009

Старост <i>Age</i>	Примљени у 2009. <i>Admitted in 2009</i>
18-21 год./years	685
21 до 27 год.	1783
27 до 40 год.	2264
40 до 50 год	1257
50 до 60 год	796
60 до 70 год	220
70 година и више	40
Укупно / <i>Total</i>	7045

21. Структура казни прекршајно кажњених лица у 2009. години

Structure of sanctions for minor offences in 2009

Прекршај / <i>Minor offence</i>	Број / <i>Number</i>
Јавни ред и мир / <i>Public order</i>	1904
Кретање странаца / <i>Movement of foreigners</i>	801
Саобраћај / <i>Traffic</i>	3392
Пребивалиште / <i>Residence</i>	220
Остало / <i>Other</i>	728
Укупно / <i>Total</i>	7045

22. Преглед страних држављана прекршајно кажњених у 2009. години

Structure of foreign nationals punished for minor offences in 2009

Држава / <i>Country</i>	Број / <i>Number</i>
Државе бивше СФРЈ <i>States of former SFRY</i>	123
Државе чланице ЕУ	80

<i>EU members</i>	
Друге европске државе <i>Other European countries</i>	47
Ваневропске државе <i>Non-European countries</i>	494
Укупно / <i>Total</i>	744

Статистички показатељи за притворена лица Statistics on the detained persons

23. Преглед притворених особа оба пола током 2009. године *Persons of both sex detained in 2009*

Притворени <i>Detained</i>	01.01.2009.	Притворени 2009. <i>Detained 2009</i>	Укупно <i>Total</i>	Отпуштени 2009. <i>Released 2009</i>	31.12.2009.
Укупно <i>Total</i>	2373	9299	11672	9071	2601

24. Структура отпуста притворених лица током 2009. године *Structure of released detained persons in 2009*

Притворени <i>Detained</i>	Укупно <i>Total</i>
Пуштени на слободу <i>Released</i>	7762
Упућени на издржавање казне <i>Remanded to serving of sentence</i>	1154
Упућени на издржавање малолетничког затвора <i>Remanded to juvenile imprisonment</i>	16
Упућени на меру у ВПД Крушевац <i>Remanded to measure in Correctional facility in Krusevac</i>	22
Изручени другој држави <i>Extradited to other country</i>	47
Побегли <i>Escaped</i>	1
Умрли <i>Deceased</i>	10
Остало / <i>Other</i>	59
Укупно / <i>Total</i>	9071

25. Преглед страних држављана притворених у 2009. години *Structure of foreign nationals detained in 2009*

Држава <i>Country</i>	Број <i>Number</i>
Државе бивше СФРЈ <i>States of former SFRY</i>	416
Државе чланице ЕУ <i>EU members</i>	138
Остале европске државе	9

<i>Other European countries</i>	
Ваневропске државе <i>Non-European countries</i>	29
Укупно / <i>Total</i>	592

Статистички показатељи третмана Statistics on the treatment

26. Распоређеност осуђених и малолетника у односу на категорију на дан 31.12.2009.

Structure of convicted persons and juveniles per category as at 31 Dec 2009

Категорија В1 и В2 – Category V1 and V2	4818
Категорија Б1 и Б2 – Category B1 and B2	2506
Категорија А1 и А2 – Category A1 and A2	547

27. Распоређеност осуђених и малолетника у режиму појачаног надзора током 2009. године

Structure of convicted persons and juveniles under increased supervision regime in 2009

Основана сумња на бекство <i>Reasonable suspicion of escape</i>	104
Угрожавање других лица <i>Threatening of others</i>	420
Лична безбедност <i>Personal security</i>	118
Остало <i>Other</i>	286

28. Преглед осуђених и малолетника на дан 31.12.2009. по степену школске спреме

Structure of convicted persons and juveniles per education as at 31 Dec 2009

Степен школске спреме / Education	
Потпуно неписмен / <i>Illiterate</i>	186
Недовршена ОШ / <i>Incomplete primary school</i>	997
Довршена ОШ / <i>Complete primary school</i>	1738
Недовршена СШ / <i>Incomplete secondary school</i>	433
Завршен 2. степен / <i>Acquired 2nd degree</i>	816
Завршен 3. степен / <i>Acquired 3rd degree</i>	1032
Завршен 4. степен / <i>Acquired 4th degree</i>	1026
Завршен 5. степен / <i>Acquired 5th degree</i>	30
Недовршена виша или факултет <i>Incomplete two-year post-secondary education or university</i>	107
Довршена ВШ <i>Complete two-year post-secondary education</i>	94
Довршен факултет / <i>University degree</i>	92
Укупно / <i>Total</i>	6551

29. Облици образовних програма примењених према осуђеним и малолетним у 2009. години

Educational programmes for convicted persons and juveniles in 2009

Образовни облици <i>Educational programmes</i>	У установи <i>Inside institution</i>			Ван установе <i>Outside institution</i>		
	М / М	Ж / F	Мал / <i>Juv.</i>	М / М	Ж / F	Мал / <i>Juv.</i>
Описмењавање <i>Literacy</i>	8		84	11		
Основна школа <i>Primary school</i>	52		76	4		
Течајеви <i>Courses</i>	115		10	6		
3. степен ССС <i>3rd degree secondary school</i>	28			8		3
4. степен ССС, гимназија <i>4th degree vocational training and general secondary school</i>				6		
6. степен Виша школа <i>6th degree - post-secondary education</i>				8		1
7. степен Факултет <i>7th degree - university</i>				15		1
Укупно / <i>Total</i>	203		170	58		5

30. Контакти установа са осталим институцијама током 2009. године

Contacts of penal institutions with other institutions during 2009

Назив / врста установе <i>Name / type of institution</i>	Број контакта <i>Number of contacts</i>
Центри за социјални рад <i>Centres of social work</i>	3174
Тржиште рада <i>Labour market</i>	55
Радне организације <i>Labour organisations</i>	244
Црвени крст, Каритас <i>Red Cross, Caritas</i>	115
Здравствене установе <i>Health care institutions</i>	1401
Образовне установе <i>Educational institutions</i>	73
Домови за одрасла и стара лица <i>Adult and old people's homes</i>	107
Остало / <i>Other</i>	1032
Укупно / <i>Total</i>	6201

31. Радно ангажовање лица лишених слободе у 2009. години

Work duties of persons deprived of liberty in 2009

	Осуђени <i>Convicted</i>	Прекршајно каж. <i>Punished for minor offences</i>	Малолетници <i>Juveniles</i>
Кућни послови <i>Housework</i>	1796	96	131
Унутар установе <i>Inside institution</i>	2157	347	
Ван установе <i>Outside institution</i>	674		
Окупациони рад <i>Occupational work</i>	626	12	17
Образовни рад <i>Educational work</i>	85		186
Ограничено спос. <i>Limited capacity for work</i>	1231	954	
Неспособни за рад <i>Incapable for work</i>	796	518	

Здравствена заштита **Health Protection**

32. Број и врста здравствених прегледа лица лишених слободе у установама за извршење заводских санкција током 2009. године *Number and type of medical examinations in penal institutions in 2009*

Врста прегледа <i>Type of examination</i>	Број прегледа <i>Number of examinations</i>
Опште медицински преглед <i>General medical examination</i>	217929
Стоматолошких прегледа <i>Dental examination</i>	13298
Психијатријских прегледа <i>Psychiatric examination</i>	41016
Интернистичких прегледа <i>Internal-medicine examination</i>	10244
Остало- <i>Other</i>	1330
Укупно / <i>Total</i>	283817

33. Број и врста специјалистичких здравствених прегледа лица лишених слободе обављених ван установа за извршење заводских санкција током 2009. године *Number and type of specialist medical examinations of prisoners conducted outside penal institutions in 2009*

Врста прегледа <i>Type of examination</i>	Број прегледа <i>Number of examinations</i>
Стоматолошки прегледи <i>Dental examination</i>	1886

Психијатријски прегледи <i>Psychiatric examination</i>	726
Интернистички прегледи <i>Internal-medicine examination</i>	1456
Лабораторијски прегледи <i>Labs tests</i>	7195
Гинеколошких прегледи <i>Gynaecological examinations</i>	186
Остали прегледи / <i>Other examinations</i>	3792
Укупно / <i>Total</i>	15241

34. Врста и број оболења лица лишених слободе у установама за извршење заводских санкција забележених у 2009. години

Type and rate of diseases of prisoners in penal institutions recorded in 2009

Врста болести <i>Type of disease</i>	Број болесника <i>Number of prisoners</i>
Болести локомоторног апарата / <i>Locomotory</i>	4928
Болести дисајних путева / <i>Respiratory</i>	13504
Болести пробаве / <i>Digestive</i>	3930
Болести срца и крвних судова / <i>Heart and blood vessels</i>	4490
Болести нервног система / <i>Nervous system</i>	3864
Ментални поремећаји (МКВ група V, шифра F) <i>Mental disorders</i>	22626
Укупно / <i>Total</i>	53342

35. Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободе у установама за извршење заводских санкција у 2009. години.

Type and rate of infectious diseases in 2009

Врста инфективних оболења / <i>Type</i>	Број / <i>Number</i>
НIV	70
Нератитис А	9
Нератитис В	92
Нератитис С	2097
ТВС / <i>Tuberculosis</i>	60
Сифилис / <i>Syphilis</i>	2
Гонореја / <i>Gonorrhoea</i>	
Укупно / <i>Total</i>	2330

36. Број хоспитализованих лица лишених слободе и број болничких дана у болничким собама завода и болницама ван завода

Number of hospitalized prisoners and hospital days in hospital wards inside penal institutions and in hospitals outside penal institutions

У Заводу / *Within penal institution* 275541 болничких дана / *hospital days*
 Ван Завода / *Outside penal institution* 11365 болничких дана / *hospital days*

37. Број болничких кревета у установи на дан 31.12.2009.

<i>Number of hospital beds in the institution as at 31 Dec 2009</i>	851
38. Број психијатријских кревета у устнови на дан 31.12.2009. <i>Number of psychiatric beds in the institution as at 31 Dec 2009</i>	622
39. Број лица на супституционом програму на дан 31.12.2009. <i>Number of persons on substitution programme as at 31 Dec 2009</i>	103
40. Број лица са Hepatitisom C на ARV терапији на дан 31.12.2009. <i>Number of persons with hepatitis C on ARV therapy as at 31 Dec 2009</i>	250
41. Број HIV инфицираних лица на ARV терапији на дан 31.12.2009. <i>Number of HIV infected persons on ARV therapy as at 31 Dec 2009</i>	14
42. Број вакцинисаних на Hepatitis B на дан 31.12.2009. <i>Number of persons vaccinated against hepatitis B as at 31 Dec 2009</i>	11

Инцидентне појаве **Incidents**

43. Број и врста повреда лица лишених слободе у 2009. години *Number and type of injuries of prisoners in 2009*

Посекотине / <i>Cuts</i>	267
Преломи / <i>Fractures</i>	66
Опекотине / <i>Burns</i>	59
Убоди / <i>Punctures</i>	46
Остало / <i>Other</i>	303
Укупно / <i>Total</i>	741

44. Број и врста самоповређивања лица лишених слободе у 2009. години *Number and type of self-injuries in 2009*

Сечењем / <i>Cutting</i>	196
Гутањем предмета / <i>Ingestion of objects</i>	49
Тровањем / <i>Poisoning</i>	14
Остало / <i>Other</i>	29
Укупно / <i>Total</i>	288

45. Број покушаја самоубиства лица лишених слободе у 2009. години. *Number of attempted suicides in 2009*

Сечењем / <i>Cutting</i>	11
Тровањем / <i>Poisoning</i>	17
Вешањем / <i>Hanging</i>	29
Остало / <i>Other</i>	3
Укупно / <i>Total</i>	60

46. Број самоубиства лица лишених слободе у 2009. години.

Number of suicides in 2009

Сечењем / <i>Cutting</i>	0
Тровањем / <i>Poisoning</i>	1
Вешањем / <i>Hanging</i>	10
Остало / <i>Other</i>	2
Укупно / <i>Total</i>	13

47. Разлог штрајка глађу и број учесника у установама у 2009. години.**Reasons for strike and number of hunger strikers in penal institutions in 2009**

Психолошки узрокован штрајк <i>Psychological reasons</i>	24
Незадовољство смештајем у заводу <i>Dissatisfaction with accommodation</i>	286
Незадовољство радом особља завода <i>Dissatisfaction with the work of the prison staff</i>	161
Незадовољство радом суда <i>Dissatisfaction with the work of the court</i>	248
Остало / <i>Other</i>	271
Укупно / <i>Total</i>	990

48. Број умрлих лица лишених слободе у 2009. години.**Number of deaths of prisoners in 2009**

Умрли / <i>Deaths</i>	Број / <i>Number</i>
Умрли природном смрћу / <i>Natural death</i>	57
Самоубиство / <i>Suicide</i>	13
Убиство / <i>Murder</i>	
Несрећан случај у установи / <i>Accident within the institution</i>	2
Несрећан случај ван установе / <i>Accident outside the institution</i>	4
Укупно / <i>Total</i>	76

Болести зависности**Addictions****49. Број регистрованих пушача међу лицима лишеним слободе у 2009.**

години

Number of registered smokers among prisoners in 2009

Пушачи / <i>Smokers</i>	Број / <i>Number</i>
Притвореници / <i>Detained</i>	4167
Осуђеници / <i>Convicted</i>	6530
Малолетници / <i>Juveniles</i>	194
Прекршајно кажњени / <i>Punished for minor offence</i>	3148
Укупно / <i>Total</i>	14039

50. Број регистрованих алкохоличара међу лицима лишеним слободe у 2009. години

Number of registered alcoholics among prisoners in 2009

Алкохоличари / Alcoholics	Број / Number
Притвореници / <i>Detained</i>	434
Осуђеници / <i>Convicted</i>	712
Малолетници / <i>Juveniles</i>	12
Прекршајно кажњени / <i>Punished for minor offence</i>	516
Укупно / <i>Total</i>	1674

51. Број регистрованих наркомана међу лицима лишеним слободe у 2009. години

Number of registered drug addicts among prisoners in 2009

Наркомани / Drug addicts	Број / Number
Притвореници / <i>Detained</i>	1534
Осуђеници / <i>Convicted</i>	2528
Малолетници / <i>Juveniles</i>	32
Прекршајно кажњени / <i>Punished for minor offence</i>	401
Укупно / <i>Total</i>	4495

52. Број наркомана међу лицима лишеним слободe у 2009. години који су интравенозно користили дрогу пре лишавања слободe
Number of intravenous drug addicts before detention in 2009 2648

53. Капацитет "Одељења без дроге"
Capacity of Drug-free Unit 43

54. Број лица на одељењу на дан 31.12.2009.
Number of persons in the Unit as at 31 Dec 2009 32

55. Просечан број лица на одељењу у 2009.
Average number of persons in the Unit in 2009 29

56. Процена (изражена у %) врсте дроге коју су лица зависна од психоактивних супстанци користила пре лишења слободe.
Estimation (%) of type of drug used before detention

хашиш, марихуана / <i>hashish, marihuana</i>	80%
хероин, опијум / <i>heroin, opium</i>	60%
Кокаин / <i>cocaine</i>	10%
Екстази / <i>ecstasy</i>	20%
Амфетамини барбитурати / <i>amphetamines barbiturates</i>	20%
Друго / <i>other</i>	10%

Посебна права осуђених лица, наменски изласци и извођења
Exercise of privileges, special-purpose leaves and escorted leaves from institution

57. Врста и број посебних права датих лицима лишеним слободe у 2009. години

Type and number of privileges granted to prisoners in 2009

Тип погодности <i>Category of privilege</i>	Врста погодности <i>Form of privilege</i>	Број <i>Number</i>
Заводске <i>Inside institution</i>	Ванредни пакет <i>Exceptional parcel</i>	4627
	Ванредна посета <i>Exceptional visit</i>	1762
	Проширена посета <i>Expanded visit</i>	6527
	Продужена посета <i>Extended visit</i>	1135
	Годишњи одмор <i>Annual leave</i>	249
Ванзаводске <i>Outside institution</i>	Редован викенд <i>Regular weekend</i>	18499
	Редован излазак у град <i>Regular visit to town</i>	13692
	Ванредни викенд <i>Exceptional weekend</i>	3594
	Ванредни излазак у град <i>Exceptional visit to town</i>	368
	Наградни викенд <i>Award weekend</i>	1019
	Годишњи одмор <i>Annual leave</i>	1827

58. Врста и број извођења из завода током 2009. године

Type and number of escorts from the institution, 2009

Извођења / Escorts	Број / Number
Извођења на суд <i>To the court</i>	31071
Извођења из здравствених разлога <i>For health-related reasons</i>	14362
Премештај у другу установу <i>Relocation to other institution</i>	2736
Укупно / <i>Total</i>	48169

Дисциплински преступи, принуда, претреси
Disciplinary offences, coercion, searches

59. Врста и број дисциплинских престапа у 2009.години
Type and number of disciplinary offences in 2009

Врста престапа <i>Type of disciplinary offence</i>	Број <i>Number</i>
Бекство <i>Escape</i>	14
Удаљење <i>Absence without leave</i>	208
Кашњење са посета <i>Tardiness</i>	128
Напад на службена лица <i>Attack against prison staff</i>	29
Напад на осуђена лица <i>Attack against prisoners</i>	434
Недисциплина <i>Breakdown of discipline</i>	1069
Поседовање и конзумирање опојних супстанци <i>Possession and use of narcotics</i>	555
Уништавање имовине <i>Destruction of property</i>	69
Крађа <i>Theft</i>	37
Самоповређивање <i>Self-injury</i>	257
Поседовање новца <i>Possession of money</i>	42
Туча <i>Fight</i>	330
Поседовање мобилног телефона <i>Possession of mobile phone</i>	767
Покушај бекства <i>Attempted escape</i>	41
Остало / <i>Other</i>	936
Укупно / <i>Total</i>	4916

60. Број поступака и структура дисциплинских казни изречених у 2009.години
Number of procedures and structure of disciplinary measures in 2009

Врста дисциплинске казне <i>Type of disciplinary measure</i>	Број <i>Number</i>
Обустављених поступака <i>Discontinued proceedings</i>	259
Укор <i>Reprimand</i>	972
Одузимање и забрана коришћења погодности <i>Withdrawal or ban on privileges</i>	980
Условно усамљење <i>Conditional isolation</i>	633
Безусловно усамљење до 5 дана	352

<i>Unconditional isolation up to 5 days</i>	
Безусловно усамљење 5 до 10 дана <i>Unconditional isolation 5 to 10 days</i>	683
Безусловно усамљење 10 до 15 дана <i>Unconditional isolation 10 to 15 days</i>	475
Кумулативно безусловно усамљење <i>Cumulative unconditional isolation</i>	62
Условно одузимање погодности <i>Conditional denial of privileges</i>	76
Укупно / <i>Total</i>	4492

61. Употреба средстава принуде према лицима лишеним слободe у 2009 години

Use of means of coercion against prisoners in 2009

Врста употребљених средстава принуде <i>Means of coercion</i>	Број <i>Number</i>
Физичка снага / <i>Physical force</i>	245
Издвајање и везивање / <i>Isolation and restraint</i>	936
Гумена палица / <i>Rubber truncheon</i>	303
Хемијска средства / <i>Chemical means</i>	5
Водени шмрк / <i>Water hose</i>	
Ватрено оружје / <i>Fire arms</i>	1
Укупно / <i>Total</i>	1490

62. Разлози употребе средстава принуде у 2009 години
Reasons for the use of means of coercion in 2009

Уништавање имовине / <i>Destruction of property</i>	13
Спречавање бекства / <i>Prevention of escape</i>	28
Покушај напада / <i>Attempted attack</i>	22
Напад на сл. лице / <i>Attack against staff</i>	73
Спречавање конфликта / <i>Conflict prevention</i>	373
Спречавање самоповређ. / <i>Self-injury prevention</i>	86
Укупно / <i>Total</i>	595

63. Бекства, удаљења и кашњења у 2009 години
Escape, absence without leave and tardiness in 2009

Бекство из затвореног дела завода <i>Escape from the closed unit of institution</i>	3
Удаљење из полуотвореног дела завода <i>Absence without leave from semi-open unit of institution</i>	104
Бекство током привођења <i>Escape during escort</i>	2
Бекство из болнице <i>Escape from hospital</i>	
Није се вратило са погодности <i>Not returned from privileged leave</i>	145
Каснило са погодности	105

<i>Late from privileged leave</i>	
-----------------------------------	--

64. Сукоби између лица лишених слободе у 2009. години
Conflicts between prisoners in 2009

Број сукоба / <i>Number of conflicts</i>	362
Број учесника / <i>Number of participants</i>	794
Лакше повређених / <i>Lightly injured</i>	241
Теже повређених / <i>Severely injured</i>	18
Обавештен МУП / <i>Ministry of Interior notified</i>	16

65. Број претреса обављених у 2009. години
Number of searches in 2009

У притвору <i>In detention</i>	1211
У затвореном делу <i>In closed unit</i>	3972
Полуотворени и отворени део <i>In semi-open and open unit</i>	3044
Укупно / <i>Total</i>	8227

66. Врста и количина недозвољених супстанци и предмета пронађена приликом претреса у 2009.
Type and quantity of illegal substances and objects found in searches in 2009

Врста / <i>Type</i>	Број проналазака <i>Number of successful searches</i>	Укупна количина <i>Total quantity</i>
Хладно оружје и опасно оруђе <i>Cold steel and dangerous implements</i>	334	548 ком
Опојне дроге типа хероина, кокаина <i>Narcotics (heroin, cocaine)</i>	91	209 гр.
Опојне дроге типа марихуане и хашиша <i>Narcotics (marihuana and hashish)</i>	46	419 гр.
Алкохол / <i>Alcohol</i>	47	142 лит.
Недозвољени медикаменти, таблете и сл. <i>Non-allowed medicaments, tablets etc.</i>	858	4456 ком
Мобилни телефони и прибор <i>Mobile phones and accessories</i>	884	1109 ком
Предмети типа грејача, кувала за кафу и сл. <i>Water heaters, coffee cookers, etc.</i>	170	226 ком

Запослени у установама
Staff in institutions

67. Број запослених у сталном радном односу у установи по службама у 2009. години

Number of full-time staff in penal institutions per service in 2009

Служба / Service	31.12.2009.
Служба за преваспитање (третман) <i>Treatment service</i>	213
Служба за обезбеђење <i>Security service</i>	1972
Служба за здравствену заштиту <i>Medical service</i>	203
Служба за обуку и упошљавање <i>Service for training and employment</i>	545
Служба за опште послове <i>General affairs service</i>	442
Управник, заменик, тех. Секретар <i>Governor, deputy governor, secretary</i>	33
Укупно / <i>Total</i>	3408